C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-90/25 Judecătoria Soroca, sediul Central
1-24122495-03-21rji-20012025 Judecător Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii

27 martie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența sa:
Președintele ședinței: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Ceban Veaceslav și cel suplimentar depus de avocatul Stăvilă Mihai în interesele condamnatului, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05 decembrie 2024, prin care a fost respinsă cererea condamnatului Ceban Veaceslav privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La data de 29 octombrie 2024, în adresa Judecătoriei Soroca, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea condamnatului Ceban Veaceslav, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal. În motivarea cererii condamnatul, a invocat faptul că, a ispășit partea pedepsei conform legislației în vigoare, fracțiune necesară în speță pentru aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05 decembrie 2024, s-a respins ca neîntemeiată cererea condamnatului Ceban Veaceslav privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea din 05.12.2024, aceasta a fost contestată cu recurs de către condamnatul Ceban Veaceslav, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererii privind înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

În susținerea cerințelor recursului a invocat următoarele argumente:

Consideră că, instanța de fond nu a studiat îndeajuns dosarul personal, bazându-și constatările exclusiv doar pe declarațiile reprezentantului administrației penitenciarului.

Invocă constatarea eronată a faptului că nu participă la activitățile instituției penitenciare, or astfel de activități nu se organizează.

Cât privește sancțiunile aplicate, acestea nu urmează a fi considerate importante sau decisive deoarece au fost stinse.

Constatările privind comportamentul negativ, recurentul le consideră a fi nefondate, or nu au fost prezentate careva probe în acest sens, instanța de fond omițând verificarea caracteristicilor.

La data de 24.02.2025, cerere de recurs suplimentar a depus avocatul Stăvilă Mihai în interesele condamnatului Ceban Veaceslav**,** împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05.12.2024.

În susținerea cerințelor recursului a invocat următoarele argumente:

Consideră că, instanța arbitrar și eronat a apreciat necesitatea întrunirii cumulative a celor trei condițiilor înserate în încheiere și care excedă cele invocate de legiuitor în acest sens – ceea ce se încadrează în limitele unei erori grave în sensul art. 444 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală.

La fel, constată că, instanța nu a luat în calcul motivele invocate de condamnat și anume (1) faptul că acestuia nu i se oferă activități în cadrul instituției penitenciare, decât cele cu caracter sportiv la care participă; (2) ce ține de încălcări acestea sunt neînsemnate și, mai mult ca atât, sunt stinse; (3) cu privire la muncă, aceasta nu este o obligație dar o chestiune benevolă după cum statuează și Fundația Libertății cât și Convenția; (4) toate lucrările ce țin de îngrijirea și reparația secțiilor și sectoarelor, sunt efectuate din mijloace și eforturi personale; (5) afirmația despre comportament negativ este declarativă nesusținută cu dovezi – prin urmare, având în vedere caracterul declarativ al aprecierilor instanței, cele invocate de Ceban Veaceslav în recursul declarat sunt argumente temeinice, or cu certitudine instanța nu a studiat și dosarul personal al deținutului, în caz contrar constata lipsa probelor la argumentele reprezentantului instituției penitenciare și, se convingea de celelalte argumente invocate de condamnat.

În altă ordine de idei, recurentul a invocat faptul că, instanța a reținut greșit condamnarea lui Ceban Veaceslav pentru comiterea uni infracțiuni excepțional de grave, dar în fapt pentru una deosebit de gravă.

Totodată, ținând cont de principiile individualizării executării pedepsei, a notat că pedeapsa aplicată se calculează reieșind din toate instrumentele procesuale și actele de clemență aplicate, printre care și reducerile de pedeapsă pentru condițiile inumane de detenție, astfel pedeapsa finală aplicată lui Ceban Veaceslav se consideră a fi 10 ani 9 luni și 13 zile, astfel pedeapsa neexecutată la momentul pronunțării încheierii fiind mult mai mică decât cea dedusă de instanță.

Constatarea instanței de fond, precum că Ceban Veaceslav nu s-a reeducat şi că manifestă dorință de a se integra în comunitatea civilă, ținând cont de art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu este clară și se contrazice cu soluția adoptată, or deduce din acest enunț că instanța a stabilit totuși că condamantul manifestă dorința de a se reintegra în comunitatea civilă.

Argumentele părților în proces:

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de către condamnatul Ceban Veaceslav Grigore și cel suplimentar declarat de către avocatul Stăvilă Mihai în interesele condamnatului, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul condamnatului Ceban Veaceslav și cel suplimentar depus de avocatul Stăvilă Mihai în interesele condamnatului, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 05.12.2024, urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea soluției primei instanțe fără modificări, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.

În conformitate cu prevederile art.469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal).

În conformitate cu prevederile art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), şi raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

Instanța de recurs consideră că judecând cererea condamnatului Ceban Veaceslav, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările pe caz, cât și argumentele formulate în cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea cererii ca neîntemeiată.

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul penal menționează că prin sentința Judecătoriei Bălți, Sediul Sângerei din 11.08.2017, Ceban Veaceslav a fost condamnat în baza art.151 alin.(4) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de13 (treisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei s-a calculat din data pronunțării sentinței, cu includerea termenului aflării în arest preventiv din 04.12.2015 până la 30.03.2016.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 20.12.2021, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 31.01.2022, în

condițiile art. 473[4] alin.(6) din Codul de procedură penală, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ceban Veaceslav, i-a fost redus cu 273 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 13.06.2022, în condițiile art. 473[4] alin.(4) din Codul de procedură penală, constatându-se încălcarea art. 3 CEDO, pentru perioada de până la 13.06.2022, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ceban Veaceslav, i-a fost redus cu 54 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 01.09.2022, în condițiile art. 473[4] alin.(4) din Codul de procedură penală, constatându-se încălcarea art. 3 CEDO, pentru perioada de până la 26.08.2022, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ceban Veaceslav, i-a fost redus cu 14 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 27.03.2023, în condițiile art. 473[4] alin.(4) din Codul de procedură penală, constatându-se încălcarea art. 3 CEDO, pentru perioada de până la 22.03.2023, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ceban Veaceslav, i-a fost redus cu 40 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 18.07.2024, în condițiile art. 473[4] alin.(4) din Codul de procedură penală, constatându-se încălcarea art. 3 CEDO, pentru perioada de până la 16.07.2024, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Ceban Veaceslav, i-a fost redus cu 48 zile,

Totodată, potrivit procesului-verbal de reținere din 11.08.2015, Ceban Veaceslav a fost reținut de facto la 11.08.2014, ora 11:30.

La caz, Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 92 alin. (2) Cod penal, înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă şi cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

La acest capitol, Colegiul penal statuează că sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menţinere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, pe parcursul executării pedepsei, printr-un act de amnistie ori grațiere, condamnatului i s-a redus o parte din pedeapsă, termenul redus se consideră ca termen de pedeapsă executată efectiv şi se include în termenul care oferă dreptul la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă.

În temeiul prevederilor art. 265 alin. (1), (3) Cod de executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art. 91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. (3) În cazul în care

administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

Concomitent, art. 267 alin. (1) Cod de executare stabilește că la demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Cod de procedură penală.

Ca urmare, din materialele cauzei urmează că, condamnatul Ceban Veaceslav execută pedeapsa închisorii în Penitenciarul nr. 6 Soroca stabilite prin sentința Judecătoriei Bălți, Sediul Sângerei din 11.08.2017, fiind condamnat pentru comiterea infracțiunii care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Ispășind pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatul Ceban Veaceslav s-a adresat cu cererea la Comisia penitenciarului privind aplicarea art. 92 Cod penal, care a fost examinată la ședința din 17.10.2024. Ca rezultat, conform extrasului din procesul-verbal s-a hotărât de a refuza în expedierea materialelor în instanța de judecată pentru examinarea posibilității aplicării prevederilor art. 92 Cod penal, temei fiind indicat: nerealizarea programului individual și comportamentul negativ, hotărârea comisiei fiind aprobată prin ordinul din 17.10.2024.

Conform Raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, întocmit de către administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca, condamnatul Ceban Veaceslav pe parcursul ispășirii pedepsei a fost sancționat de patru ori, nefiind stimulat, se bucură de autoritate în rândurile condamnaților, propagând și susținând tradițiile hoțești; nu a realizat nici o activitate din cele trei planificate; la munca remunerată/ neremunerată nu a participat.

Conform certificatului cu privire la sancțiuni și stimulări condamnatul Ceban Veaceslav pe parcursul anilor 2019 – 2023 a fost sancționat disciplinar de sancționat fiind de 4 ori, ultimele două sancțiuni fiind aplicate la un interval de o zi; nu a fost stimulat.

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul penal menționează că actualitatea motivelor invocate de condamnatul Ceban Veaceslav cât și avocatul Stăvilă Mihai, nu sunt relevante și convingătoare, iar condamnatul nu poate beneficia de înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

Totodată în susținerea respingerii cererii, Colegiul penal reține că, Ceban Veaceslav anterior fiind condamnat, nu a tras concluziile necesare, ci și-a continuat activitatea infracțională, împrejurării ce atestă că Ceban Veaceslav nu merge pe calea corijării, însă își continuă activitatea infracțională indiferent de pedeapsa primită.

La caz, necesită de elucidat că, aplicarea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligație, or, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiția că instanţa va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei aplicate persoanei prin sentința de condamnare, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului.

Prin urmare, Colegiul penal apreciind circumstanțele şi împrejurările comiterii faptei, motivele şi scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei, care de nenumărate ori a încălcat regimul de detenție, fiind sancționat disciplinar, perioada real și efectiv executată, precum și termenul rămas neexecutat, ajunge la concluzia că, liberarea condamnatului de la executarea pedepsei penale cu închisoarea, stabilite de instanţa de judecată, prin înlocuirea cu altă pedeapsă mai blândă, în prezent nu este posibilă

Or, în cazul dat reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, luînd în considerație comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei, iar înlocuirea pârții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu va fi o măsură echitabilă, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

Astfel, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii condamnatului Ceban Veaceslav privind aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 Cod penal şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acestora, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal consideră că corijarea condamnatului şi atingerea scopului pedepsei penale prevăzute la art. 61

Cod penal pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite prin sentință, motiv pentru care cererea condamnatului Ceban Veaceslav corect a fost respinsă de către instanța de fond ca fiind neîntemeiată.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, din care motiv o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania*).

Sistematizând cele reliefate supra, instanța de recurs concluzionează că cerințele invocate de recurent sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea recursului și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În baza celor expuse și conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul condamnatului Ceban Veaceslav și cel suplimentar depus de avocatul Stăvilă Mihai în interesele condamnatului, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 05 decembrie 2024, prin care a fost respinsă cererea condamnatului Ceban Veaceslav privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 Cod penal, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător **Ghenadie Liulca**

Judecătorul **Aurelia Andronache**

Judecătorul **Ludmila Iarmaliuc**